

สถานการณ์ข้อพิพาททางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกาหลังการประชุม G20

การพบปะระหว่าง นายสี จิ้นผิง ประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน กับนายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ระหว่างเข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำ G20 ณ กรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา ส่งสัญญาณลดความตึงเครียดในสงครามการค้าระหว่างสองประเทศ

สื่อจีนได้รายงานการพบปะของผู้นำสองประเทศ ซึ่งได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจีน-สหรัฐฯ และประเด็นปัญหาระหว่างประเทศ โดยได้ตกลงว่า ภายใน ๙๐ วัน สหรัฐฯ จะยังไม่ขึ้นอัตราภาษีสินค้านำเข้าจากจีน มูลค่า ๒ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลา ๙๐ วัน จะให้มีการเจรจาเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการค้าระหว่างกัน นอกจากนี้ ยังได้เห็นพ้องกันว่า จะขยายความร่วมมือบนพื้นฐานที่เกื้อกูลกัน และอำนวยความสะดวกแก่กัน จะควบคุมข้อขัดแย้งบนพื้นฐานที่เคารพกัน และจะร่วมกันผลักดันความสัมพันธ์ระหว่างจีน-สหรัฐฯ แบบมีการประสานงาน มีความร่วมมือ และมีความมั่นคง

ในด้านปัญหาเศรษฐกิจและการค้า สื่อจีนจะรายงานไปในทิศทางเดียวกันกับแถลงการณ์ของนายหวัง ไช่เหวิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ของจีน (Mr. Wang Shouwen, Vice Minister of Commerce) ที่ได้แถลงว่าจีนและสหรัฐฯ เห็นพ้องหยุดการเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรเพิ่มเติม ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ และจีนจะเปิดกว้างในการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มากขึ้น ตามความต้องการของตลาดภายในประเทศ และความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ ข้อตกลงเบื้องต้น สหรัฐฯ จะยังไม่ขึ้นอัตราภาษีสินค้านำเข้าจากจีนมูลค่า ๒ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ โดยได้ขยายเวลาไปอีก ๙๐ วัน และจีนตกลงที่จะซื้อสินค้าจากสหรัฐฯ มากขึ้น เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้มีเวลาหรือเพิ่มเติมในการแก้ปัญหาการค้าร่วมกัน โดยหากสิ้นสุดระยะเวลาผ่อนผัน ๙๐ วันแล้วและยังไม่ได้ข้อตกลงใดๆ สหรัฐฯ จะขึ้นอัตราภาษีศุลกากรในสินค้านำเข้าจากจีนมูลค่า ๒ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ จากร้อยละ ๑๐ เป็นร้อยละ ๒๕ ทันที ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะเริ่มการเจรจาเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างต่างๆ รวมทั้งการบังคับใช้การถ่ายโอนเทคโนโลยี การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา อุปสรรคที่มีใช้ภาษีศุลกากร การบูรณาการไซเบอร์และอินเทอร์เน็ต การค้าบริการ และการเกษตร โดยมีเป้าหมายดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๙๐ วัน

สื่อจีนยังรายงานเพิ่มเติมว่า จีนเข้าใจว่า ข้อพิพาททางเศรษฐกิจและการค้าจีน-สหรัฐฯ มีความซับซ้อน คงไม่สามารถยุติได้ด้วยการเจรจาในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น จีนยังคงจะพร้อมรับมือกับความผันผวนที่อาจจะเกิดขึ้น และเชื่อมั่นว่าทุกปัญหาจะไม่สามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนได้

ทั้งนี้ ในการหารือกับประธานาธิบดีของสหรัฐฯ นายสี จิ้นผิง เน้นว่า จีน-สหรัฐฯ เป็นเขตเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก เศรษฐกิจและการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ มีความใกล้ชิดกันมาก สองประเทศต้องพึ่งพาอาศัยกัน การที่จีน-สหรัฐฯ มีข้อขัดแย้งในด้านเศรษฐกิจและการค้าบ้าง ถือเป็นเรื่องปกติมาก แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ต้องควบคุมความขัดแย้งอย่างเหมาะสมด้วยเจตนารมณ์ที่เคารพซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และอำนวยความสะดวกแก่กัน รวมทั้งต้องพยายามหาทางแก้ไขปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายต่างสามารถยอมรับได้ ฝ่ายจีนยังแสดงท่าทีว่าจะเปิดกว้างการนำเข้าสินค้าของสหรัฐฯ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการการปฏิรูปเปิดประเทศของจีน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐) และนโยบาย Made in China 2025 โดยจะพิจารณาถึงความต้องการของตลาดภายในประเทศ และความต้องการของประชาชน เพื่อผ่อนคลายปัญหาเศรษฐกิจและการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ

ขณะที่แหล่งข่าวจากทำเนียบขาว (White House) ของสหรัฐฯ ได้กล่าวถึงข้อตกลงส่วนหนึ่งว่า จีนได้ตกลงที่จะซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร พลังงาน อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จำนวนมากจากสหรัฐฯ เพื่อลดความไม่สมดุลทางการค้าระหว่างสองประเทศ โดยจีนได้ตกลงที่จะเริ่มซื้อสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ ในทันที อย่างไรก็ตาม มูลค่าที่แน่นอนของการสั่งซื้อสินค้ายังไม่ได้มีการตกลงกัน รวมถึงจีนจะพิจารณาอนุมัติให้ Qualcomm ซึ่งเป็นผู้ผลิตชิปสมาร์ตโฟนรายใหญ่ที่สุดของโลก เข้าซื้อกิจการของบริษัท NXP Semiconductors ของจีน หลังจากที่ได้พยายามจะซื้อกิจการของจีน แต่หน่วยงานกำกับดูแลของจีนไม่อนุมัติ

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

๑. สื่อจีนจะรายงานสถานการณ์ในภาพรวม ไม่ได้ระบุรายละเอียดมากเท่ากับสื่อของสหรัฐฯ ทั้งนี้ประเด็นสำคัญที่ทั้งสองประเทศเผยแพร่เหมือนกันคือ การบรรลุข้อตกลงร่วมกันของจีนและสหรัฐฯ ที่จะชะลอการขึ้นภาษีศุลกากรสินค้าจากจีนไปอีก ๙๐ วัน และจีนจะนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เพิ่มมากขึ้น

๒. ผลกระทบต่อประเทศไทย ผลจากการผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่างจีนและสหรัฐฯ ที่ชะลอการขึ้นภาษีศุลกากรออกไป ๙๐ วัน ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางเศรษฐกิจโลกในภาพรวม ที่มีแนวโน้มจะชะลอตัวจากสงครามการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ ที่ยืดเยื้อ อย่างไรก็ตาม การที่จีนจะนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มากขึ้น อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะแย่งส่วนแบ่งตลาดสินค้าไทยที่ส่งออกมายังจีน เช่น ไก่สดแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูป ข้าว

๓. ข้อเสนอแนะ ความขัดแย้งข้อพิพาททางการค้าของทั้งสองประเทศมีความซับซ้อนและอาจไม่สามารถตกลงกันได้ภายใน ๙๐ วัน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดต่อไป รวมทั้งหาแนวทางลดผลกระทบ หากสถานการณ์สงครามการค้ายืดเยื้อ เช่น เชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้วยกันเอง เพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว

๔. ข้อสังเกต จากแถลงการณ์ของนายหวัง ไช่เหวิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ของจีน และการเผยแพร่ข่าวของสื่อจีน จะให้ข้อมูลผลการหารือระหว่างประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน และประธานาธิบดีสหรัฐฯ เพียงว่า สองฝ่ายตกลงที่จะชะลอการขึ้นอัตราภาษีสินค้านำเข้าออกไปอีก ๙๐ วัน โดยในระหว่าง ๙๐ วัน จะมีการหารือเพื่อแก้ปัญหาการค้าระหว่างกัน โดยจะเปิดกว้างในการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มากขึ้น ตามความต้องการของตลาด ขณะที่แหล่งข่าวจากสหรัฐฯ ได้ระบุชัดเจนว่าจีนตกลงซื้อสินค้าต่างๆ จากสหรัฐฯ แล้ว และจะซื้อสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ ทันที จากท่าทีในการเสนอข่าวของฝ่ายจีน อาจเป็นไปได้ว่า จีนอาจจะรอผลการเจรจาในช่วง ๙๐ วัน ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ ตามที่สื่อของสหรัฐฯ รายงาน สพต. ณ กรุงปักกิ่ง จะติดตามความเคลื่อนไหวของจีนอย่างใกล้ชิด และรายงานความคืบหน้าให้กระทรวงพาณิชย์ทราบในโอกาสแรก

ที่มา : China Radio International (CRI) , South China Morning Post (SCMP) , Realtime Business News (RTTNews)

 สพต. ณ กรุงปักกิ่ง

๕ ธันวาคม ๒๕๖๑